

Filozofia społeczna średniowiecznych filozofów arabskich jako synteza myśli greckiej i tradycji muzułmańskiej

Katarzyna Wasilewska-Zembrzuska

Wyjaśnienie tematu

- „filozofia społeczna”
- „średniowieczni filozofowie arabscy”
- „myśl grecka”
- „tradycja muzułmańska”

Wybrani filozofowie

- Al-Farabi (870-950r.)
- Al-Gazali (1058-1111r.)
- Ibn Chaldun (1332-1406r.)

1. Teoria człowieka jako podstawa filozofii społecznej

- Al-Farabi – człowiek w perspektywie społecznej
- Al-Gazali – człowiek w relacji do Boga
- Ibn Chaldun – *zdolność do myślenia* jako podstawa działania społecznego

2. Społeczeństwo i państwo jako realizacja naturalnej dla człowieka potrzeby zrzeszania się i współdziałania

- Al-Farabi – państwo jako droga do osiągnięcia szczęścia
- Al-Gazali – praktyczna rola społeczeństwa i państwa
- Ibn Chaldun – historia jako źródło wiadomości o ludzkiej organizacji społecznej

3. Władza jako konsekwencja życia we wspólnocie

- Al-Farabi – *Doskonały Naczelnik*
- Al-Gazali – władca jako zabezpieczenie funkcjonowania Prawa Bożego na ziemi
- Ibn Chaldun – władca zapewniający ochronę religii i sprawujący polityczne kierownictwo nad ludźmi

Synteza ta nie była wyłącznie zwykłą, bezrefleksyjną sumą części czy też całkowitym podporządkowaniem myśli greckiej. Historia, kultura i tradycja muzułmańska wpisane przez Al-Farabiego, Al-Gazalego i Ibn Chalduna w ramy wyznaczone przez filozofię grecką stworzyły nowy obraz arabskiej filozofii społecznej.

*„Chciałbym prosić Boga, by mi wybaczył,
jeśli pióro zdradziło moje myśli i jeśli popełniłem błędy.
Pogrążyć się w otchłań Boskich tajemnic to rzecz niebezpieczna,
a próbować dostrzec światło Boskie z za zasłony ludzkiej natury,
to przedsięwzięcie niezwykle trudne”.*

Al-Gazali, „Nisza Świateł”

